

Konferens Säker järnväg

Att utveckla säkerhet

Hur förändrar vi vårt beteende?

Trafikverkets konferens Säker järnväg
2025-10-23

Att utveckla säkerheten

Christian Dalin
Trafikverket

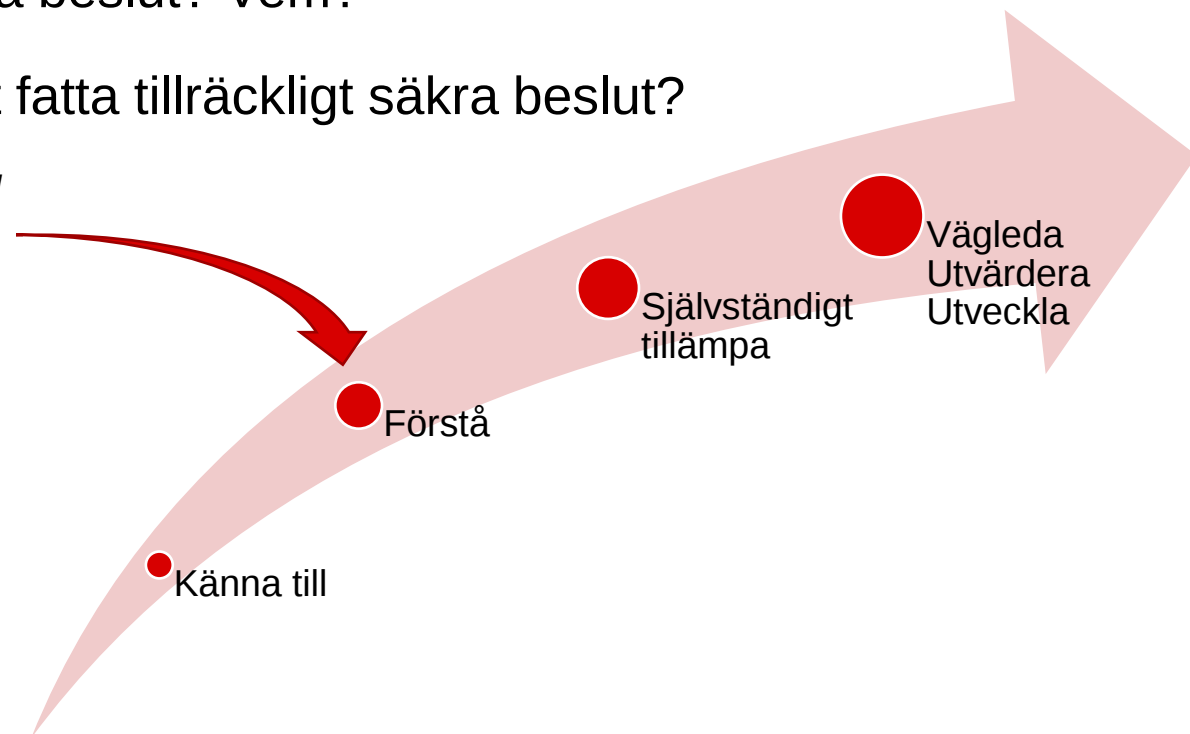

Säkerheten går alltid först!

- Går säkerheten alltid först? Är det säkert?
- Behöver vi besluta något? Hur fattar vi sådana beslut? Vem?
- Vilken kompetens/information ska vi ha för att fatta tillräckligt säkra beslut?

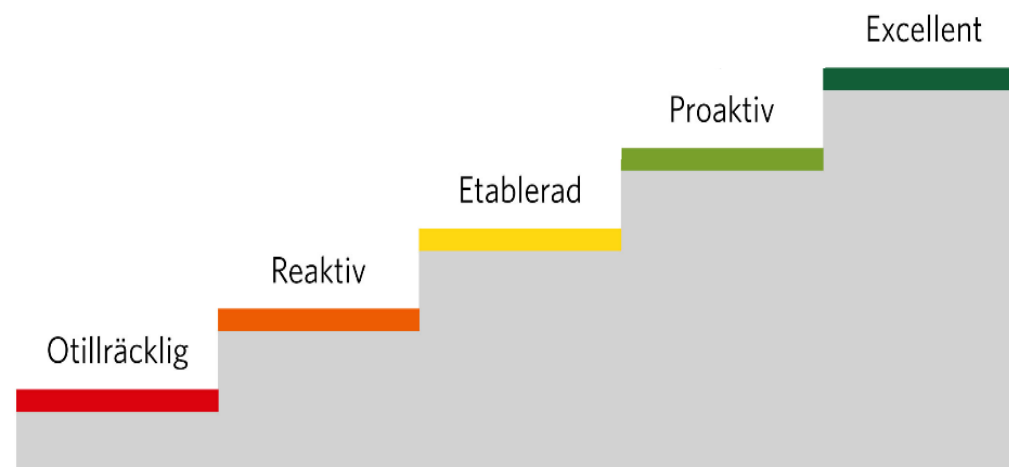
Förståelse är det som skapar egen insikt och bidrar till engagemang i uppgiften, tänk på "högsta ledningen ska visa prov på att..."

På alla nivåer behövs förståelse för att kunna se sin roll för resultatet på helheten.

Målbild för mognaden – hur duktiga ska vi vara?

- Vilken mognadsnivå vill vi uppnå?
- Är den högre i vissa frågor och lägre i andra?
- Hur mäter och accepterar vi resultatet?

Källa: Efter ERA, 2018,
Hollnagel, 2018

Att ta ansvar genom att styra

- Vi bevakar aktuell risk
- Vi åtgärdar vid avvikelse
- Vi följer upp

Sammanfattningsvis: För att veta vad du ansvarar för behöver du veta vad du ska följa upp, och verktyg för att styra (om) vid avvikelser.

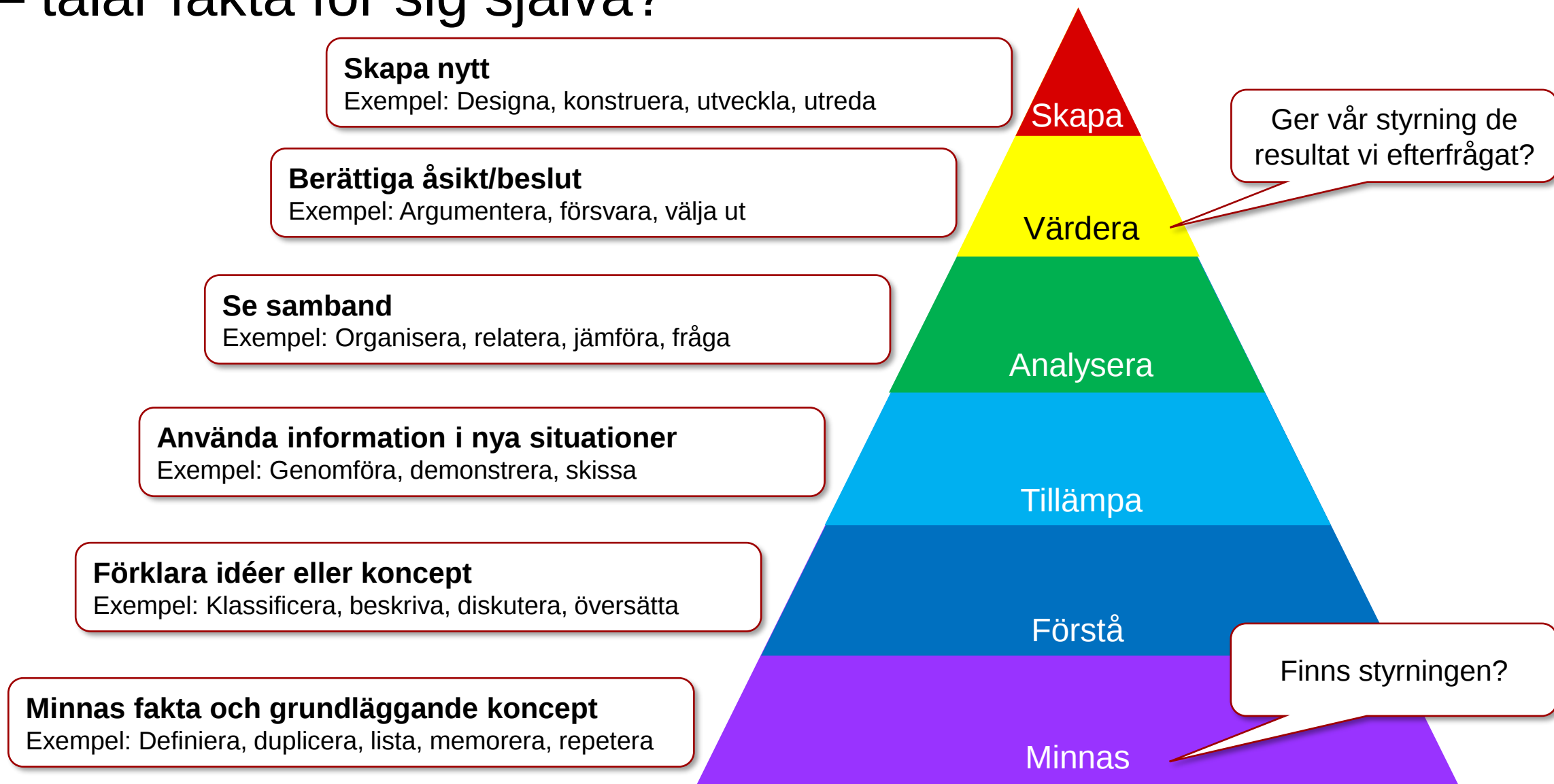
Hur ska vi styra för att ta ansvar?

- Har vi samsyn kring vad som ska göras, vem som ska göra det och hur det ska göras?
- Syftar styrningen till att tydliggöra samsynen, eller att kompensera för bristande samsyn?
- Syftar styrningen till att tydliggöra prestationen, eller kompensera för bristande genomförande?
- Vilka är våra kulturella förutsättningar för styrning?
- Vilken styrning ska vi då ha?

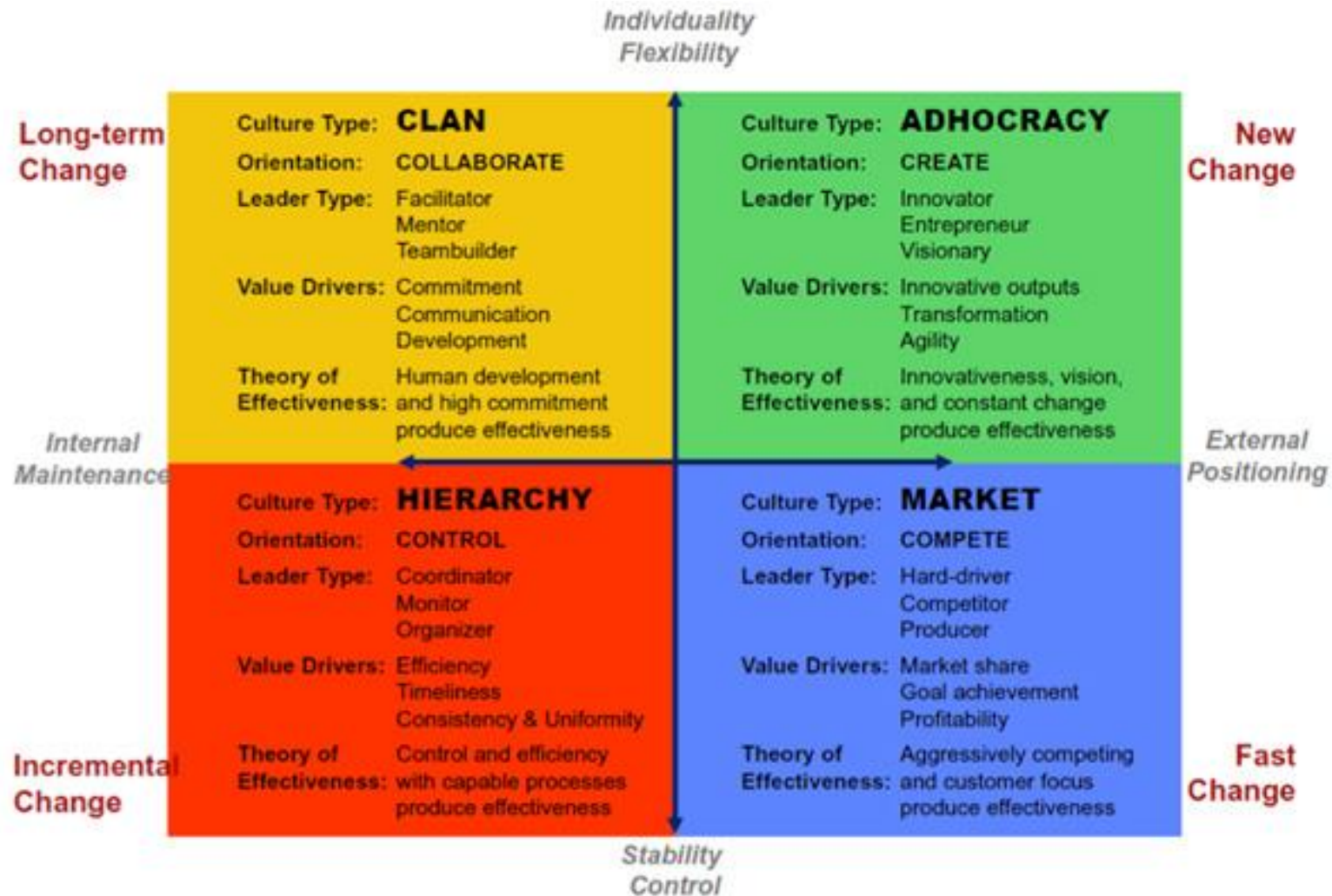
Blooms taxonomi

– talar fakta för sig själva?

Vilka värden hålls högst?

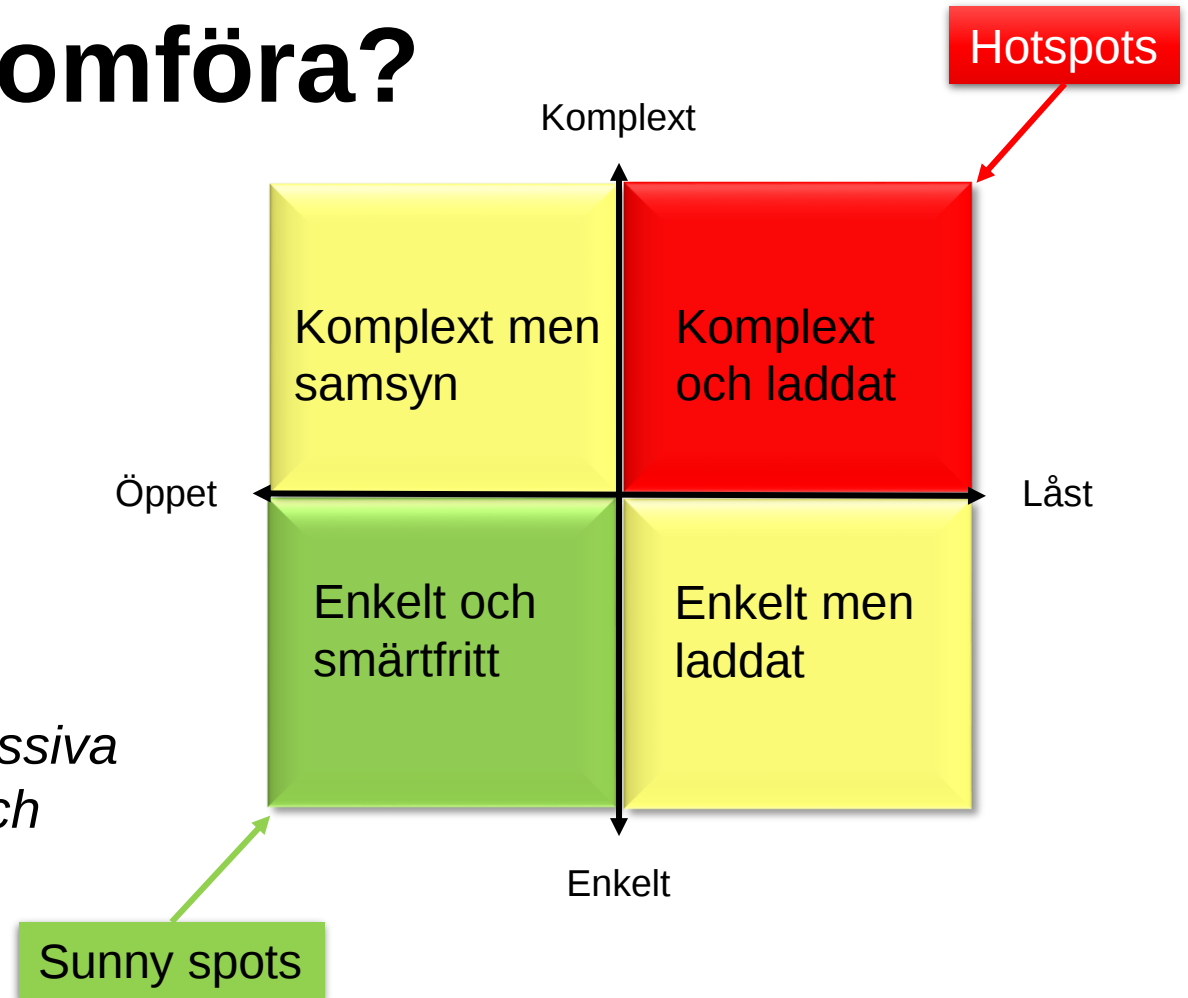
Competing values framework

Lätt eller svårt att genomföra?

- Har vi samsyn eller inte kring utformning i sakfrågan? (komplext eller enkelt)
- Finns det rollspel, avtal, ekonomi, historik, traditioner, känslor inblandade som skapar låsningar? (öppet eller låst)

Ska vi utveckla genom stora projekt eller successiva förändringar? Vad är lättast att implementera och ger bäst effekt?

Menti 4620 5882

SWOT

- Vilka styrkor/svagheter och möjligheter/begränsningar har vi?
- Vad kännetecknar branschens kulturella förutsättningar att genomföra utveckling/förändring?
- Vilka slutsatser drar vi för att bli framgångsrika i vårt förändringsarbete?

